

Del godene

**KOMMUNEVALGPROGRAM FOR
TROMSØ SV
2011-2015**

**Ulike mennesker
like muligheter**

Kommunevalgkampen 2011 vil handle om den store forskjellen i norsk politikk:

På den ene står vi som vil styrke folks makt over egen hverdag, og på den andre siden de som vil overlate makta til markedet.

Tromsø SV har styrt kommunen i tre perioder i et rødgrønt samarbeid. Kommunen har gjennomgått store forandringer i løpet av tiden vi har sittet i posisjon. Vi har gjennomført store investeringer i nødvendige bygg som bibliotek, kino, rådhus, brannstasjon, sykehjem, skoler og barnehager. Vi har full barnehagedekning, elevene trives i Tromsøskolen og oppnår gode resultater, vi har løftet eldreomsorgen og gjort en storsatsing i barnevernet.

Tromsø har, gjennom årene der SV har deltatt i det rødgrønne samarbeidet blitt en kommune der nyskaping og ny teknologi i form av bedre organisering, moderne bygg og IKT tas i bruk i stor grad. Kommunen samarbeider med universitetet og andre viktige fagmiljø i Breivika, der utdanningssykehjem og "universitetsskoler" er eksempel på konkrete resultat. SV vil at Tromsø skal fortsette som en sterk nyskappingskommune til fordel for byens og landsdelens befolkning.

Tromsø framstår i dag som en moderne kommune med stor åpenhet i forvaltningen og god tilgjengelighet til tjenestene. Dyktige ansatte har vist at Tromsø kommune utfører tjenestene best selv. Sammen har vi slått tilbake alle framstøt fra høyresida om konkurranseutsetting og privatisering. Tromsø SV vil ha en kommune der hensynet til mennesker og miljø alltid går først. Derfor sier vi JA til offentlig velferd med tid til god omsorg, og NEI til private løsninger med krav om profitt og sosial dumping. Vi vil ha flest mulig fast ansatte i hele stillinger, og vil fjerne bruken av vikarbyråer i kommunen.

Tromsø SV vil skape en kommune der innbyggernes behov blir ivaretatt gjennom demokratiske beslutninger. Vi vil ha en næringspolitikk der miljø og verdiskaping går hånd i hånd, en helhetlig politikk for gode oppvekstvilkår for alle barn og unge, og en politikk som sørger for tid til god omsorg for alle som trenger det.

Norge er et godt land å bo i, og Tromsø er en god kommune å bo i. Vi har oppnådd gode resultater på de fleste områdene av kommunens virke, men vi vil mye mer.

Fremdeles er mye ugjort i Tromsø. Vi er utålmodige og vil videre.

INNHOOLD

OPPVEKST OG UTDANNING	4
Barnehager	4
Tromsøskolen	4
HELSE OG OMSORG	6
TROMSØ SOM MILJØKOMMUNE	7
Energipolitikk	7
Transport	7
Kollektivsatsinga	8
DET INTERNASJONALE TROMSØ	9
VELFERD FOR ALLE	10
Fjern fattigdommen	10
Bolig til alle	10
Kriminalitet	11
Urfolk	11
En inkluderende kommune	11
Studentvelferd	11
Deltakende demokrati	12
SVs NÆRINGSPOLITIKK	13
SVs ARBEIDSGIVERPOLITIKK	14
KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV	16
Et kulturelt kraftsentrum	16
Fritidstilbud til barn og unge	16
Idrett for alle	17
Friluftsliv	17
AVSLUTNING	18

OPPVEKST OG UTDANNING

En kommune som er god å vokse opp i for barn og unge, er en god kommune for alle.

Barn trenger trygge omgivelser. Det er derfor viktig for Tromsø SV at vi utformer nærmiljøet slik at barns behov blir ivaretatt. Parker, barnehage, skole, SFO samt løkker og lekeplasser skal være en selvsagt del av nærmiljøet. Barn skal ha tilhørighet til det samfunnet de vokser opp i.

Ikke alle barn har den trygge oppveksten de fortjener. Gjennom et åpent og sterkt samarbeid mellom barnehage, skole, SFO, kulturskolen, barnevernet og andre instanser, kan vi sørge for at ingen barn faller utenfor. Målet må være at alle offentlige tjenester er samordnet til beste for barnet. I Tromsø har vi satset mye på barnevernet, denne satsinga vil SV beskytte.

Gjennom Barnas og Ungdommens kommunestyremøter har vi fått mange gode innspill på hvordan våre unge prioriterer. Det aller viktigste vi kan gjøre for de kommende generasjoner, er å ta vare på miljøet og naturressursene slik at de får muligheter til å skape seg gode liv når de blir voksne.

Barnehager

Tromsø kommune har nådd barnehageløftets krav til full barnehagedekning. SV mener at også alle ettåringer må få barnehageplass. I løpet av perioden vil vi arbeide for at de som ikke får plass ved hovedopptaket om høsten skal kunne få barnehageplass senere på året.

Barnehagene er nå et ledd i det lange utdanningsløpet. Kommunen må derfor fortsette barnehageutbyggingen for å kunne gi alle et ikke-kommersielt barnehage tilbud med høy kvalitet.

Barnehagepersonalet er like viktig for barnehagen som lærerne er for skolen. SV vil derfor jobbe for å sikre at alle barnehagene har tilstrekkelig pedagogisk bemanning til å ivareta barnas utvikling og behov for stimulering på de enkelte årstrinnene i hele

barnehagens åpningstid. Barnehagepersonalet må også ha mulighet til kontinuerlig faglig oppdatering.

SV vil arbeide for:

- At Tromsø skal tilby barnehageplass også til de som ikke har rett etter de sentrale reglene
- Fortsatt satsing på grønne barnehager med god tilgang til friluftsområder
- Å sikre drift av barnehager i distriktet gjennom samarbeid med SFO og skolen
- Å sikre god kvalitet i barnehagen i form av pedagogisk personale og god voksentegethet

Tromsøskolen

En god skole må bygge på et helhetlig kunnskapssyn. Derfor vil vi satse på en skoledag, med mer praktisk læring, fysisk aktivitet, leksehjelp og kulturaktiviteter. En god skole er avhengig av kompetente lærere med tid til å følge opp hver enkelt elev. Tromsø SV vil støtte opp om prosjektet Ny GIV som bidrar til en mer praktisk ungdomsskole og hjelper ungdom som sliter i tradisjonell undervisning.

Skolen er den viktigste arenaen for sosial utjamning og inkludering. En variert heldagsskole vil gi et bedre tilbud til alle barn. I distriktene vil det bli enklere for barn som har lang reisevei til skole og fritidstilbud hvis deler av fritidstilbudet kan knyttes til skoledagen. Dersom fritidstilbud i større grad er knyttet til SFO og skoledagen vil dette også gi mer tid for samvær med foreldre på ettermiddagstid.

En variert heldagsskole vil også inkludere barn med minoritetsbakgrunn bedre fordi mange av dem i dag ikke benytter SFO.

Tromsø har mange fine nye skoler, men også nedslitte skolebygninger som gir dårlig arbeidsmiljø for lærere og elever. Vedlikehold av skolebygg må være en prioritert oppgave.

SV vil:

- Øke lærertettheten og sørge for at lærerne har mulighet til kontinuerlig faglig oppdatering og videreutvikling
- SFO må integreres bedre med skoletilbudet, og samarbeide tettere med kulturskolen, friluftsansjoner og andre fritidstilbud for barn
- Styrke vedlikeholdsbudsjettene slik at skolebyggene tas godt vare på
- Bygge idrettshall med kulturscene på Storelva
- Trappe opp skolehelsetjenesten til en helsesøster pr 300 elever og tilstrekkelig psykologtjeneste
- Sikre tilgang til grønne områder tilknyttet skolegården og utvikle særegenheter i lokalmiljøet
- Bruke Nordnorsk Vitensenter mer aktivt for å bedre realfagsundervisninga
- starte et skolematprosjekt i Tromsøskolen
- At alle skolene skal arbeide aktivt og målrettet mot mobbing og seksuell trakassering
- få feministisk selvforsvar inn i ungdomsskolen
- Opprettholde et desentralisert skole og barnehage tilbud

Tromsø kommune må ta høyde for at den eldre befolkningen vil øke sterkt i årene som kommer og være i forkant av utviklingen med å etablere kvalitativt gode tilbud og tjenester. I SV-kommunen drives ikke omsorgstjenestene av kommersielle selskaper, men av kommunen selv og i samarbeid med ideelle aktører.

Folk skal ha mulighet til å bo hjemme så lenge den enkelte ønsker det. Tromsø SV vil derfor gi hjemmetjenestene spesiell oppmerksomhet. Det handler både om å kunne bo hjemme i eget hus eller leilighet, og å legge til rette for andre boformer for eldre. Samtidig må utbyggingen av boliger, omsorgsboliger og sykehjem styrkes slik at alle som trenger plasser får det.

Samhandlingsreformen skal spesielt sikre at eldre og kronisk syke får et bedre helsetilbud der de bor. I gjennomføringen av denne reformen er det viktig å passe på at kommunehelsetjenesten blir bygget ut og etablerer nye tilbud før sykehusene reduserer sine tilbud til disse gruppene.

Folk blir stadig eldre, men også friskere. De fleste av oss er friske og aktive til høy alder. Det er derfor viktig å tilrettelegge for aktiviteter som gjør at den enkelte kan holde seg frisk lengst mulig. Gode boliger, møteplasser, transportordninger, kulturtilbud der folk bor, tilgang til naturen, oppsøkende forebyggende virksomhet og ikke minst satsing på fysisk aktivitet for alle er viktig.

Alle innbyggere skal være trygge på at de får god omsorg den dagen de trenger det. Den gode omsorgen skapes av kompetente ansatte med gode arbeidsvilkår. SV mener omsorg ikke skal drives ut fra krav om profit.

Tromsø er et kompetansesenter for spesialisthelsetjenester. Dette fører til at familier med medlemmer som har behov for avansert behandling og pleie/omsorgstilbud søker seg til Tromsø. Denne storbyproblematikken tar Tromsø høyde for. Tromsø SV vil stå på for å sikre at kommunen skal make å gi alle innbyggerne det tilbudet de trenger for å leve et godt og verdig liv.

Alkohol er en glede for mange og et stort problem for andre. En ansvarlig alkoholpolitikk er en viktig del av forebyggende helse- og omsorgsarbeid. Et rikt uteliv er en styrke for byen, men en politikk der det er lett å få skjenkebevilling må også bety at det er lett å miste bevillinga om reglene blir overtrådt. Tromsø SV vil ha en restriktiv skjenkepolitikk. Kommunen må reagere hardt med inndraging av skjenkebevilling ved overskjenking, skjenking av mindreårige eller rasisme på utestedene.

Slik vil SV bidra til god omsorg:

- Slå tilbake alle forsøk på privatisering av omsorgstjenester, og sørge for at de ansatte i omsorgstjenestene har skikkelige lønns- og arbeidsforhold
- Opprette tilstrekkelige hele stillinger og fjerne behovet for bruk av vikarbyråer
- Legge til rette for større medbestemmelse for de eldre i og utenfor institusjon
- Sikre tilbud som gir muligheten til å ha et langt liv hjemme
- Prioritere utbygging av et tilstrekkelig antall omsorgsplasser
- Bygge nye Otium – med intermediasjæravdeling, omsorgsboliger, døgn tjenester, dagsenter, mv.
- Utvide tilbudet til unge demente.
- Utvide kulturtilbudene til eldre
- Styrke kompetansen og bemanningen i dagens sykehjem
- Opprettholde et desentralisert lege og skolehelsetilbud

TROMSØ SOM MILJØKOMMUNE

Den globale miljøkrise må løses lokalt, derfor skal alle kommunale saker vurderes med hensyn til klimautslipp. SV vil at kommunen skal føre årlig klimaregnskap.

Tromsø kommune har en offensiv klimaplan som skal oppfylles. Tromsø SV vil styrke kommunens kompetanse på området ved å opprette et miljøkontor med koordinerende funksjon i forhold til alle kommunale områder samt samarbeid med næringslivet om klimakutt og klimavennlig næringsutvikling. I tillegg skal kontoret kunne tilby gratis klimaråd til kommunens innbyggere.

Kommunen skal ha det overordnede ansvaret for all avfallsbehandling og dette skal lokaliseres til Remiks Miljøpark. Avfallbehandling skal være et kommunalt ansvar. Vi vil ha full kildesortering også av avfall fra næringslivet.

Tromsø SV vil at kommunen skal engasjere seg sterkere mot miljøtruslene som økt tankbåttrafikk og oljeutvinning i nord, kjernekraftverk, atomlagring og nikkelforurensning representerer.

Energipolitikk

En god og langsiktig energipolitikk er meget viktig for å forhindre at det investeres i løsninger som gjør at naturmangfoldet reduseres. Tromsø SV er for satsing på fornybare energikilder, men mener det må tas bedre hensyn til natur og miljø når utbygging planlegges. SV krever at energisektoren underlegges direkte politisk styring, slik at norsk kraftforsyning sikrer rimelige og stabile priser for norske forbrukere og norsk industri og ikke primært skaffer profitt til utbyggerne. Dagens forbruksmønster medfører dessuten en samlet vekst i det norske energiforbruket som ikke er bærekraftig.

Vi trenger en ny energilov som innskrenker dagens mulighet for å bygge i vernede vassdrag. Loven må sikre at bygging av alle nye overføringsleder for elektrisk kraft blir behandlet på en måte som tar langt bedre

hensyn til lokale interesser og natur- og landskapsverdier enn hva som er tilfellet i dag. Troms Kraft skal fortsatt være i offentlig eie.

SV vil:

- *Stille krav til fornybar oppvarmingsløsning i store byggeprosjekter*
- *Kreve bruk av best tilgjengelig lavenergiteknologi i alle byggeprosjekter*
- *Gradvis innføre tilknytningsplikt til fjernvarmenett*
- *At kommunen utarbeider egen bygge- og anleggspolitikk med sikte på bedre bygging med lavere kostnader og mer miljø- og energivennlige bygg.*

Transport

Biltrafikken i Tromsø øker samtidig som færre tar bussen. Person- og varebiler er største utslippskilde av klimagasser i Tromsø og står for over en tredjedel av utslippene. SVs strategi for å redusere bilbruken er å ha en storsatsing på et bedre og billigere kollektivtilbud, sikre effektive og trygge sykkel- og gangveier og konsentrert byvekst. Tromsø SV mener kommunen må sørge for å få maksimal uttelling fra belønningsordningen for kollektivtrafikken og ta i bruk veipricing som metode slik de andre store byene i landet har gjort før oss.

All ny arealplanlegging skal prioritere redusert transportbehov. Et virkemiddel vil være gratis parkering ved busstasjoner utenfor sentrum. Kommunen må legge til rette for at egne ansatte vil bruke kollektivtransport framfor bilen. Kommunen må være med på å opprette ei billåneordning for kommunens innbyggere. Kommunens bilkontor kan være en spydspiss i dette arbeidet

Tromsø SV arbeider for jernbaneforbindelse til Tromsø

Vegene i kommunen er preget av dårlig vedlikehold, dette gjelder både kommunale og fylkeskommunale veger. Vegene blir ikke skrappt og sykling er vanskelig vinterstid. Tromsø SV mener at det trengs et krafttak for vegkvalitet og vil gå for de løsninger som gir best uttelling i perioden som kommer.

Kollektivsatsinga

SV vil redusere biltrafikken ved å gjøre kollektivtilbudet til et naturlig førstevalg for de fleste reisende, både tidsmessig og økonomisk. Kommunen må prioritere redusert transportbehov i all arealplanlegging. Det er spesielt viktig for SV å sikre et godt kollektivtilbud til Kvaløya på grunn av kapasiteten på Sandnessundbrua.

Tromsø SV er for å innføre vegprising eller andre tiltak som vil gi store summer fra den statlige belønningsordninga for kollektivtrafikk. Vi vil føre en offensiv og sosialt rettferdig klimapolitikk i kommunene. For Tromsø er det avgjørende at kommunen jobber for energieffektive løsninger, miljøvennlig energi og god kollektivtrafikk.

SV vil:

- Redusere billettprisene på bussen til ti kroner, og tilby gratis buss for ledsager av barnevogn
- Ruste opp bussholdeplassene i kommunen og ha gratis parkering ved busstasjoner utenfor sentrum
- Ha flere ekspressavganger til og fra Kvaløya og sentrum/UNN i rushtida.
- Styrke busstilbudet til og fra Breivika
- Prioritere myke trafikkanter ved å bygge gang- og sykkelveier, samt legge til rette for ski og spark.
- Opprette bildeleordning
- Satse på miljøvennlig transport, gjennom god tilgang på ladestasjoner, krav til nullutslippsbiler eller biodrivstoff i kommunale kjøretøy
- At det etableres et sanntids-informasjonsystem på bussholdeplassene

DET INTERNASJONALE TROMSØ

Tromsø skal være en internasjonal solidaritetskommune

Gjennom arbeidet i Internasjonalt utvalg har SV vært en er en pådriver for de sakene som freds-, miljø- og solidaritetsbevegelsene arbeider med, og vi vil fortsatt jobbe for å bringe slike saker opp på den kommunal-politiske dagorden.

Vi blir i økende grad preget av det som skjer utenfor både landets og kommunens grenser. Oljeutvinning i nord vil gi store sikkerhetsmessige utfordringer både med hensyn til selve borevirksomheten og tanktrafikk langs kysten. Vi har et utviklet et tett samarbeid med Nordvest-Russland både på næringssida, gjennom elev- og studentutveksling samt kultursamarbeid. EU og EØS påvirker oss i det daglige arbeidet i kommunen.

Tromsø SV vil satse på en videreutvikling av de to store vennskapsbyprosjektene vi har med Gaza og Quetzaltenango. Vennsapsgruppene med Gaza og Quetzaltenango har gjennom disse prosjektene blitt revitalisert og utfører et viktig grasrotarbeid i forhold til vennsapsbyene. Tvibit, Kulta, Universitetet i Tromsø og Troms fylkeskommune er involvert i vennsapsbyprosjektet. Samarbeidet kan videreutvikles til etablering av vennsapsavtaler mellom barnehager, skoler, kulturlivet, frivillige organisasjoner og fagforeninger.

Tromsø har innbyggere fra mer enn 130 forskjellige nasjoner. Disse tilfører kommunen viktig kompetanse og gjør byen til multikulturelt og eksotisk sted.

Tromsø International School er et viktig tiltak for å styrke Tromsø som vertskapskommune for utenlandsk arbeidskraft. Internasjonal uke arrangeres hvert år med stadig flere deltakere. TIFF setter Tromsø på det internasjonale filmkartet. Det samme gjør NUFF. Om tre år skal Tromsø arrangere Sjakk

OL. Tromsø kommune samarbeider med andre aktører med å bli mer profesjonelt i vertskapsrollen overfor internasjonale aktører som kommer til Tromsø. Dette er et arbeid Tromsø SV støtter fullt ut.

SV vil:

- Arbeide for at kommunen støtter aktivt opp om det internasjonale solidaritetsarbeidet og det flerkulturelle arbeidet som blir drevet i Tromsø
- Videreutvikle vennsapsbyprosjektene med Murmansk, Gaza og Quetzaltenango
- Bekjempe fremmedfiendtlige og rasistiske holdninger.
- Arbeide for at Internasjonal uke blir etablert som egen organisasjon
- Arbeide for å opprette et internasjonalt kontor i Tromsø

Kommunen skal jobbe for å redusere fattigdom og sørge for at alle har et godt og egnet sted å bo, og at alle skal kunne delta i Tromsøsamfunnet på like premisser. Ulike mennesker skal ha like muligheter

I Norge er det mulig å unngå fattigdom. Kommunen må føre en politikk overfor de som trenger hjelp til å få hverdagen til å gå rundt som gir folk en verdig tilværelse. Fattigdom handler mye om å være fratatt mulighetene til å føre et vanlig liv. Fattigdom går spesielt ut over barn og unge. Politikerne har et ansvar for å gi alle like muligheter.

SV vil:

- Fortsette den målrettede satsingen på forebyggende tiltak overfor barn og unge
- At barn som har behov for det, også blir fulgt opp og får den nødvendige hjelp til å få en bedre livssituasjon
- At avlastnings- og fosterhjemsordningene bygges ut
- At barnevernet i kommunen videreutvikles, og at det også blir et tettere samarbeid mellom barnevernet, PP-tjenesten og det psykiske helsevernet
- Gjennomføre en kommunal fattigdoms/levetårundersøkelse
- Arbeid er vegen ut av fattigdom. Vi vil ha flere arbeidsplasser tilpasset personer som har utfordringer på det vanlige arbeidsmarkedet
- Sikre at i Tromsø skal barnetrygd og engangsstønad ved fødsel ikke regnes som inntekt når sosialhjelp utmåles
- Sikre at alle barn har tilgang til rimelige fritidsaktiviteter blant annet ved å bygge ut utstyrsbaser det barn kan låne sportsutstyr og annet som trengs for å delta i aktiviteter.

Bolig til alle

I Tromsø er boligprisene for høye, spesielt for ungdom som skal inn på markedet for første gang. Det er også for få store leiligheter for barnefamilier. Lenge har det blitt bygd for små og for dyre leiligheter i Tromsø. I bynære områder er det vanskelig å få fatt i tomter til en overkommelig pris for den som ønsker å bygge selv. SV mener at kommunen må bruke virkemidler som arealplanlegging,

ekspropriasjon og startlån for å bøte på disse problemene. SV vil opprette et tomteselskap som skal legge til rette for billige tomter til selvbyggere og som skal bidra til tomter for boligbyggelagene. SV er bekymret for gebyrutviklingen i byggesaker.

Nye boligfelt må bygges ut etappevis og etter fleksible modeller. Dette vil bidra til at alderssammensetningen i boligområdene blir mer variert, elevgrunnet for skolene blir mer stabilt og boligmiljøet bedre.

Svært mye av boligbygginga i dag er overlatt private feltutbyggere, med det resultat at prisene for tomtene og boligene skrus opp og at den sosiale profilen blir borte. Tromsø SV vil gjennomføre kommunens boligsosiale handlingsplan for å sørge for at alle kommunens innbyggere får et boligtilbud tilpasset deres behov.

SV vil dempe utbygginga av boliger i strandsonen og sikre at det ikke bygges høyest i front mot sjøen.

SV vil:

- Planlegge varierte og attraktive boligmiljøer der miljø- og klimahensyn ivaretas med hensyn til tilgjengelighet til kollektivtrafikk, butikker, skoler og barnehager samt prioritere gode fellesarealer og lekeplasser der folk bor.
- Slå ned på useriøse utbyggere ved å øke de kommunale ressursene og skjerpe tilsynet
- Samarbeide aktivt med boligbyggelag for å få bygd flere leiligheter
- Arbeide for at byråkratiet og gebyrene skal være så små som mulig.
- Gå inn for oppretting av flere ungdomsheter og rimelige boligtilbud til unge familier i etableringsfasen. Den sosiale boligbygginga må gjenreises
- Legge forholdene til rette for boligbygging i distriktene

- Opprette et tomteselskap og strategiske tomtekjøp fra kommunen si side
- Øke antallet rimelige utleieboliger
- Kreve kommunale boliger og eller studentboliger i avtaler med private utbyggere
- Bygge boliger tilpasset kvinner som trenger beskyttelse mot overgrepere

Kriminalitet

For Tromsø SV er det sentralt å skape et samfunn der vi ikke trenger frykte for kriminalitet. SV vil motarbeide kriminelle miljø og støtte politiet sitt arbeid mot voldskriminalitet og narkotikasalg og smugling.

De siste årene har omfanget av vold og seksuelle overgrep i samfunnet blitt mer synlig, selv om det fortsatt er store mørketall. Tromsø SV er fornøyd med at kommunen støtter etableringen av Alternativ til vold (ATV) i Tromsø. Krisesenteret i Tromsø har ikke lokaler som tilfredsstillende behovene de voldsutsatte kvinner og barn har.

SV vil:

- Sørge for at Tromsø kommunes handlingsplan mot vold i nære relasjoner blir fulgt opp av skole, barnehage, helsestasjoner og alle andre som har et ansvar for å hjelpe ofrene.
- Bygge nytt krisesenter i neste periode.
- Videreutvikle samarbeidet med politiet og frivillige organisasjoner i arbeidet med forebyggende tiltak innen skole og SFO

Urfolk

Tromsø har alltid hatt en stor samisk befolkning. Dette forplikter kommunen til å arbeide for å styrke samisk språk og kultur. Det er behov for et samisk flerbrukshus. Samiske organisasjoner og grupper skal selv delta i utviklinga av turisme og reiseliv. Tromsø SV vil jobbe for at folk blir kjent med og vant med samisk kultur, gjennom barneskole, ungdomsskole og barnehage. Det skal fokuseres på det nære samiske: Det samiske ved denne regionen, denne kommunen, og denne byen. SV går inn for at

Tromsø blir en del av forvaltningsområdet for samisk språk.

SV vil:

- Framheve det samiske ved skilting på samisk der folk ankommer Tromsø ved for eksempel kommunegrensa, på hurtigrutekaia og på Tromsø Lufthavn. Ved slik skilting skal det norske navnet stå først.
- Jobbe for at folk blir kjent med samisk kultur og språk i barnehager og skoler. Dette vil aktivt bekjempe diskriminering av folk som tilhører etniske minoriteter
- Arbeide for at urfolksspørsmål videreføres som del av den kommunalpolitiske dagsorden
- Legge til rette for et samisk hus i Tromsø

En inkluderende kommune

Tromsø er en flerkulturell by. Det er en berikelse for alle som bor her. Tromsø SV vil jobbe aktivt for inkludering av folk som tilhører etniske minoriteter. Forholdet mellom majoriteten og minoriteten må være gjensidig og tosidig. Tromsø SV vil bekjempe rasisme, fordommer og manglende forståelse for det fremmede, men vi vil også bekjempe kvinneundertrykking, tvangsgifte og fundamentalisme. Som parti vil vi søke råd fra, og samarbeide med minoritetenes organisasjoner og institusjoner. Integreiring går begge veger, og stiller krav både til innvandrerne og oss som allerede bor i landet. Tromsø kommune skal fortsatt ta mot mennesker på flukt.

SV vil skape inkluderende kommuner ved å:

- Tilby gratis kjernetid i barnehager og SFO, kombinert med oppsøkende tilbud til minoritetskvinner utenfor arbeidslivet om språkopplæring, arbeidstrening og sosiale nettverk
- Ved behov opprette språkarbeidsplasser (kombinert språkopplæring og arbeidspraksis)
- Aktivt rekruttere personer med minoritetsbakgrunn til kommunale stillinger
- Arbeide for at flyktninger får gode vilkår i form av bosted, utdanning og arbeid
- Styrke norskopplæringa for innvandrere
- Kommunen bør drive asylmottakene i egen regi.

Studentvelferd

Tromsø SV er også opptatt av at kommunen som vertsby for studentene skal legge til rette for trivsel og vekst. Det meste Tromsø SV går inn for av studentvelferd finnes under andre overskrifter i programmet.

Boligpolitikken og kollektivtrafikk er blant annet sentralt

SV vil:

- *Ha fortløpende kontakt med Studentsamskipnaden om studentvelferd*
- *Ta ansvar som vertsby for Universitetet*
- *Bidra til at vi fortsatt skal ha et studenthus*

Deltakende demokrati

Demokrati handler om hvordan makt skal fordeles og kontrolleres til beste for samfunnet som helhet. SV ønsker å utvide lokaldemokratiet. Et åpent og inkluderende demokrati forutsetter at innbyggerne engasjeres og inkluderes i beslutninger som fattes. Vi jobber for at beslutninger skal tas nært dem beslutningene angår.

SV vil arbeide for en effektiv og forutsigbar styring av kommunen bygd på formannskapsmodellen. SV ønsker full åpenhet i den politiske styringa av kommunen. Vi går imot parlamentarisme i Tromsø fordi vi mener dette vil gi folk flest mindre innflytelse over politikken.

SVs NÆRINGSPOLITIKK

Gjennom en aktiv næringspolitikk i kommunen skal vi skape miljøvennlig vekst – både ved å utvikle eksisterende og ved å legge til rette for nye arbeidsplasser.

Tromsø SV vil støtte initiativ til å få etablert et felles næringssselskap i Tromsø. Kommunen skal gi bedrifter, enkeltpersonsforetak og nyetablerere god veiledning i regelverk og ulike støtteordninger.

SV vil arbeide aktivt for å beholde høy sysselsetting i Tromsø, og partiet vil arbeide for at vi skal ha et variert næringsliv innen alle områder fra primærnæringene til handel og tjenesteyting. Dette innebærer blant annet å sikre en effektiv, men rettferdig, planprosess og saksbehandling overfor næringsaktørene. Dels dreier dette seg om å bevare og videreutvikle de tradisjonelle arbeidsplassene og de produktene og tjenestene det lokale næringslivet står for. Mest av alt dreier det seg om å stimulere til nyetableringer av kompetansebaserte arbeidsplasser som har et nordområdeperspektiv.

SV vil arbeide aktivt mot useriøse aktører på arbeidsmarkedet som hyrer inn uregistrert arbeidskraft og undergraver tariffavtaler og arbeidstakernes sosiale sikkerhet. Vi vil bekjempe sosial dumping av lønninger og arbeidsvilkår, uansett hvor i verden arbeidstakerne kommer fra. For SV er det viktig at næringsutvikling ikke går på bekostning av natur og miljø.

Tromsø har en unik kompetanse samlet i forskningsmiljøene i byen med Universitetet, Framsenteret og UNN som noen av de største. Denne kompetansen gir Tromsø store muligheter. Kommunen må være en aktiv medspiller for å støtte opp som vertskommune for disse miljøene både når det gjelder kampen for økte forskningsmidler og satsingen på å videreutvikle og utvide den kompetansen som allerede fins.

RDA-midlene (regionalt differensiert arbeidsgiveravgift) har gitt kommunen

muligheter til å støtte næringsutvikling og få til store prosjekt. Denne ordninga må videreføres. Det å forvalte så store pengesummer gir stor makt i kommunen. Tromsø SV meiner derfor at det bør være et flertall av folkevalgt i RDA-styret.

SV vil:

- *Styrket næringspolitisk satsing gjennom et eget næringssselskap for Tromsø-regionen*
- *Styrke samarbeidet mellom kommunen, fylkeskommunen, byens bedrifter og forskningsmiljøene med sikte på å utvikle næringsvirksomhet*
- *Stimulere til produktutvikling med basis i tradisjonell matkultur*
- *Skjerpe arbeidet mot skatteunndragelser, svart arbeid og korrupsjon*
- *Tilrettelegge for gründer- og inkubatorvirksomhet. Kommunen må ha en god førstelinjetjeneste som hjelper gründere og etablerere*
- *Sørge for at ungdomskolene deltar i Ungt Entreprenørskap og at kunnskap om det lokale nærings- og arbeidsliv blir en del av undervisningen.*
- *Utarbeide en overordnet plan for grus/steinressurser og andre mineralressurser*
- *Legge til rette for at fondsmidler skal kunne brukes på områder som har betydning for sysselsettingen i distriktene.*
- *Sikre leveringsmulighetene for kyst- og fjordfiskere*
- *Bedre havneforholdene i kommunens fiskerihavner*
- *Arbeide for bredbanddekning i hele kommunen*
- *Arbeide for å styrke Tromsø som kongress og konferanseby.*

SVs ARBEIDSGIVERPOLITIKK

Kompetente ansatte med gode lønns- og arbeidsbetingelser er avgjørende for å sikre gode velferdstjenester. Derfor skal vi være garantister for en god arbeidsgiverpolitikk Tromsø kommune.

SVs landsmøte har utstedt følgende arbeidsgivergaranti, som Tromsø SV vil følge opp:

1. Vi skal arbeide for at alle kommunalt ansatte som ønsker det får tilbud om heltidsstillinger
2. Vi skal arbeide aktivt mot alle former for sosial dumping
3. Vi skal si nei til privatisering og konkurranseutsetting av kommunale tjenester.
4. Velferden skal utføres av det offentlige med ideelle aktører som supplement, ikke av kommersielle selskaper
5. Vi skal arbeide for å redusere bruken av midlertidige stillinger og vikarer til et minimum
6. Vi skal arbeide for økt åpenhet og dialog med de ansatte i kommunen, og for et nært og forpliktende samarbeid med fagbevegelsen
7. Vi skal arbeide for å styrke ansattes yringsfrihet og styrke varslernes stilling, blant annet gjennom å vedta en varslerplakat.
8. Vi skal arbeide for likelønn i kommuner og fylkeskommuner, blant annet gjennom å foreslå forpliktende planer for likelønn
9. Vi skal samarbeide med fagbevegelsen om tiltak for å øke kompetansen og bidra til etterutdanning hos kommunalt ansatte
10. Vi skal arbeide for at all vikarbruk i kommunen gjennomgås, for å sikre at all bruk av vikarer og midlertidige ansatte er i tråd med lovverk og tariffavtaler
11. Vi skal arbeide for forsøk med sekstimersdagen

Tromsø kommune har nærmere 6000 ansatte. For Tromsø SV er det svært viktig å ha et tett og nært samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Det samarbeidet som er i dag mellom LO lokalt og politikere fra SV og Ap, vil vi videreføre.

Tromsø kommune er utnevnt som landets mest likestilte kommune i 2007, 2008 og 2009. Det er en utmerkelse som vi er stolt av og som er resultat av målbevisst arbeid gjennom mange år.

I 2010 tjente kvinner i Tromsø kommune 96.5% av hva menn tjente, mot 88 % på landsbasis. For enkelte lederstillinger tjente kvinner bedre enn menn. En målbevisst satsing på likelønn gir resultater, og Tromsø SV vil jobbe for at Tromsø blir landets første kommune som oppnår likelønn.

SV vil fortsatt prioritere likestilling mellom kjønnene og også sette fokus på integrering av andre grupper i samfunnet som opplever diskriminering på bakgrunn av etnisitet, funksjonsnedsettelse, tro eller seksuell legning. Dette har SV i kommunen en bevisst politikk på både som arbeidsgiver og som leverandør av tjenester til befolkningen.

Gode og trygge ansettelsesforhold er med på å gi bedre tjenester. Gjennom Administrasjonsutvalget har vi målrettet arbeidet for å få bort uønsket deltid. Tromsø ligger godt an, men fortsatt ønsker nesten 40 prosent av de deltidsansatte seg større stilling. Vi vil derfor støtte opp om det arbeidet som er i gang med å fjerne uønsket deltid. På nasjonalt nivå vil SV jobbe for at heltid skal bli en lovfestet rettighet.

Kommunen skal ha nulltoleranse overfor sosial dumping. Kommunen skal i alle anbud gjøre det klart at bare leverandører/entreprenører som lønner sine ansatte i samsvar med tariff, kan få anbud.

Kommunen skal kreve skatteattest og HMS-erklæring fra alle som leverer varer og tjenester. Vi vil normalt bør det også stille krav om at leverandør har lærlingordning.

Vikarbruken i Tromsø må ikke føre til dårlige arbeidsvilkår. Tromsø SV går inn for å utnytte ledig kapasitet blant egne ansatte framfor å benytte eksterne vikarer.

Livskraft, skaperevne og mangfold er kjennetegn ved det samfunnet som SV kjemper for.

SV vil arbeide for å trygge og bygge ut Tromsø sine rike og varierte kultur- og idrettsliv som betyr mye for befolkningens identitet, utfoldelses- og opplevelsesmuligheter og kreativitet. I tillegg gir det arbeidsplasser og økonomiske ringvirkninger. Kultur og idrett er næring selv, og bidrar til at annen næring vokser. Et rikt kultur- og idrettsliv betyr mye for å trekke folk til byen, både som nye innbyggere og som besøkende.

Et kulturelt kraftsentrum

Kultur skal utvikles der folk bor. Bygdene og bydelenes kulturliv må stimuleres. Det vil også minske behovet for transport; være miljøvennlig, samt gi nærhet og samhold i lokalsamfunnene. Vi vil også satse på å skape levende bydelshus med ungdom som hovedmålgruppe.

SV ønsker å satse videre på Den Kulturelle Skolesekken og Kulturskolen. Det er viktig å bygge opp rundt kompetansesentrene Tvibit, Kulta, Rådstua, Kulturskolen, Kunstforeninga og Biblioteket.

Et levende kulturliv består av både folkelig egenaktivitet og profesjonell virksomhet. Vi må støtte opp om profesjonelle kunstnere, som også er viktige for inspirasjon, veiledning og kunstnerisk kvalitetsheving. Tromsø har mange skapende kunstnere og aktive innen musikk, sang, sirkus, film, teater, dokketeater, dans og ballett. Det er viktig at kommunen sørger for gode verksteds- og øvingslokaler og at utøvende kunstnere på alle nivå får kontakt med større, profesjonelle miljøer for inspirasjon og videreutvikling.

Tromsø er en festivalby, noe som gir mye kultur for lite penger. Samtidig gir festivalene masse tilbake til kommunen, både økonomisk og gjennom gode opplevelser. Tromsø SV vil fortsette å legge til rette for Tromsø som festivalby.

Biblioteket i Tromsø er blitt ett av landets beste. Fokus kino har også blitt en suksess og her vil også SV arbeide for at kinoen har best mulig arbeidsbetingelser de neste årene. Tromsø har et aktivt film- og litteraturmiljø. Tromsø SV vil arbeide for etablering av et litteraturhus med arbeidsplasser til forfattere, herunder fribyforfattere.

SV vil arbeide for:

- Å få etablert musikkens hus med vekt på rytmisk musikk som kan gi gode øvingslokaler til ungdom som spiller i band helst samlokalisert med Tvibit og helsestasjon
- Satsing på Den Kulturelle Skolesekken og Kulturskolen også som en del av SFO
- Etablering av bydelshus i bydelene. Satse på tilbud til barn og unge i bydelene
- Å støtte opp om byens festivaler med offentlige bidrag fra kommunen samt arbeide for at det skal være samfinansiering mellom, staten, fylket, kommunen og byens næringsliv til nye og gamle festivaler
- At utsmykning av kommunale bygg må skje på det nivået som staten benytter for sine bygg. Kommunen har et særlig ansvar for å fremme lokale kunstnere.
- Å støtte satsingen på et nordområde-museum og videre sikre mangfoldet og kreativiteten i museums-Tromsø
- Å støtte kulturutveksling med folk i andre land og kulturer. Bruke kultur i solidaritetsarbeid
- Å gjøre Kulturhuset til et dynamisk og folkelig kulturhus som øker trivselen til folk i alle aldre i Tromsø.
- Å styrke satsningen på både kultur og næring blant annet gjennom kulturnæringsfondet INTRO.
- Å etablere et Litteraturens hus i Tromsø

Fritidstilbud til barn og unge

Tromsø har et godt tilbud til unge gjennom Kulturskolen, Tvibit, Kulta, Rådstua og idrettslag. Mange bomiljøer mangler

imidlertid fritidsklubber og andre naturlige treffsteder som kan gi rom for utfoldelse, sosial kontakt og tilhørighet i nærmiljøet. SV ser det som en sentral oppgave å legge til rette for større kontakt i lokalmiljøene på tvers av generasjonene og for å fremme flerkulturelle aktiviteter.

SV vil arbeide for:

- Åpne skoler og andre anlegg for organisasjonsliv og kulturaktiviteter.
- Støtte etablering av grendehus/bydelshus og fellesløsninger for f.eks. skole, barnehage og aktivitetssentra for eldre.
- Å sikre fritidsklubbene

Idrett for alle

SV vil prioritere den brede mosjons- og idrettsaktiviteten, og spesielt legge vekt på allsidige og lekpregede tilbud til barn og unge. Det er viktig å sikre barne- og ungdomsidretten midler, fordi idretten står sentralt for gleden og trivselen blant mange unge. Dette gjøres best ved å bygge opp tilbud rundt nærmiljøanlegg og idrettsanlegg i bydelene.

SV vil i etablere et bedre svømme- og badetilbud til Tromsøs befolkning. For SV er arbeidet med et nytt svømme- og badeanlegg viktig, og vil prioriteres høyt i perioden.

Det er også viktig å gi de som vil drive toppidrett gode rammevilkår i Tromsø. Toppidretten i Tromsø er viktig for å opprettholde bredden, og den er også identitetsskapende for innbyggerne i kommunen.

Tromsø SV vil:

- At det skal etableres et svømme- og badeanlegg i Tromsø
- At Alfheim svømmehall opprettholdes og restaureres.
- Å støtte idrettens storbyarbeid som tar sikte på å utvide idretten ved å gi tilbud til de som normalt ikke deltar i idretten
- Tilbud til de som har særskilte behov gjennom universell utforming
- Arbeide for realisering av initiativet fra

"Idrettsbyen Tromsø"

- Sikre arealer til idrettsanlegg

Friluftsliv

Gjennom Samhandlingsreformen er friluftslivets betydning for folkehelsen kommet i fokus. Å komme seg ut i naturen virker forebyggende på en rekke livsstilssykdommer og er med på å gi folk høyere livskvalitet. Vi vil legge til rette for at alle kan nyte natur og friluftsliv, med blant annet merkede trim- og turstier. Arbeidet med å sikre nødvendige arealer til rekreasjon og friluftsliv må intensiveres.

Tromsø SV vil arbeide for å sikre viktige friluftsområder mot omregulering til andre formål. Kommunen må ta et større ansvar for biologisk mangfold og verneverdige naturområder. Tromsø SV vil arbeide for at reguleringsplaner skal inneholde sti- og løypeplaner som sikrer almenhetens tilgang til friluftsområder, grønne soner samt strandlinja.

Både sommer og vinter er det behov for bedre atkomst til de mest besøkte utfartstedene, enten det gjelder parkeringsmuligheter, bussforbindelser eller toalettfasiliteter.

Tromsø SV støtter Ishavskysten Friluftsråds arbeid for en masterplan for friluftsliv.

SV vil arbeide for:

- Statlig sikre flere arealer til rekreasjon, idretts- og friluftsliv
- Å tilrettelegge de nære grøntområdene på Kvaløya, Tromsøya og fastlandet for fysisk aktivitet og rekreasjon
- Sikre tilgjengeligheten til de viktige strendene i Ottervika, Sandivka, og Grøt fjordsanden
- Vern av Kalvebekkenvassdraget
- Å få fjernet marint avfall fra fjære og strender
- Sikre strandsonen mot utbygging
- Bedre forholdene for fritidsfiske
- At Tromsø kommune skal være en aktiv aktør i Ishavskysten Friluftsråd

A VSLUTNING

Dette valgprogrammet vil være retningsgivende for SVs representanter i kommunestyret i perioden 2011-2015. Vi vet at det helt sikkert vil komme viktige saker til behandling som ikke er nevnt i programmet. SV's prinsipp- og arbeidsprogram vil også være retningsgivende. For SVs representanter vil nærhet til velgerne, solidariske løsninger og demokratiske prosesser ligge i bunnen for arbeidet i kommunestyret, komiteer og utvalg.